University of Notre Dame (Indiana US)

Conferentie van het Cushwa Center for the study of American Catholicism

'Too Smal a World: Catholic Sisters as Global Missionaries'

6-8 april 2017

De universiteit van Notre Dame is één van de oudere universiteiten van de Verenigde staten : gesticht in 1842 (dus dit jaar 175 jaar oud) door pater Edward Sohrin, algemeen overste van de Congregatie van het Heilig Kruis, waarvan het generalaat aanvankelijk in Frankrijk maar sedert het begin van de 20ste eeuw in Notre Dame is gevestigd. flm getoond aan bezoekers. Tot in de jaren 1980 waren aan deze katholieke universiteit alleen jongens toegelaten. Vandaag telt de universiteit om en bij 13.000 studenten, jongens en meisjes.

Aan de rand van de campus ligt het St Mary ’s College voor meisjes van de zustercongregatie van het Heilig Kruis. In hun kapel woonden we vrijdag prachtig gezongen vespers bij.

Met een domein van meer dan 500 hectare en 170 gebouwen is Notre Dame een ‘large’ uitvoering van het Heilig Hartinstituut en zonder twijfel één van de mooiste Amerikaanse universitaire Campussen. Hij is gelegen op minder dan 10 km van de grens tussen Indiana en Michigan, nabij het Lake Michigan. Op de campus zelf zijn ook twee meren, vandaar de benaming: ‘notre dame du Lac’. Het hoofdgebouw met Dome is de architecturale blikvanger waarnaar de centrale oprijlaan toe leidt. Er is ook een indrukwekkende neogotische basiliek ‘of the Sacred Heart’ èn een Lourdesgrot die heel erg gelijkt op die van HHH.

Alles ligt er hier supernetjes bij. Geen idee hoeveel het inschrijvingsgeld bedraagt maar het zal ettelijke malen het KU Leuven inschrijvingsgeld bedragen. Het is in elk geval een uitgelezen rustige studieplek, vol schoonheid, cultuur, natuur, en sportmogelijkheden. De campus is overigens volledig autovrij. Globaal is de politiek is een van grote openheid. Iedereen is welkom, nergens veiligheidscontroles. Bezoekers worden verwelkomd in een bezoekerscentrum, kunnen vrij de campus en verschillende gebouw verkennen. Er zijn dagelijks rondleidingen en misvieringen voor de campusgemeenschap en bezoekers.

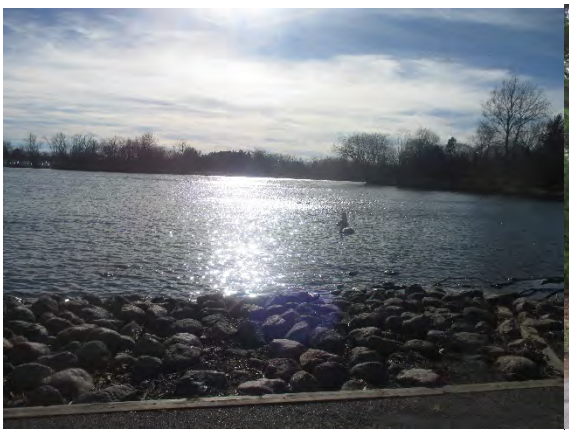

Het Cushwacenter, de inrichter van het internationaal symposium, is zowat de Amerikaanse equivalent genoemd worden van het KADOC. Het is genoemd naar de Cushwa familie, de belangrijkste financier van het onderzoekscentrum. De nadruk ligt wel meer op onderzoek dan op het verzamelen van informatie. Daarmee is meteen aangegeven dat het katholieke netwerk in de VS met inbegrip van het onderwijs en onderzoek, volledig berust op private middelen. Dit heeft wel een andere positionering van het centrum tot gevolg. Het staat duidelijk nog dichter bij het katholieke veld en er is een grotere uitwisseling tussen het onderzoeksnetwerk en het praktijkveld (onderwijs, congregaties).

Het symposium ging door in de Mc Kenna Hall, het Notre Dame Conference Center. Het werd ingericht door het Cushwa Center ism the 'Missionary Sisters of the Sacred Heart of Jezus', een missionaire congregatie die in 1880 werd gesticht door Frances Cabrini, een Italiaanse zuster, land- en tijdgenote van Don Bosco en een beetje zijn vrouwelijke pendant. Zij liet zich in met de inrichting van weeshuizen, lager en technisch onderwijs voor meisjes, eerst in Italië en dan in de Verenigde Staten, in het spoor van de Italiaanse emigranten. Ze werd in 1946 heilig verklaard. In de VS is mother Cabrini één van de populaire heiligen, naast father Damian. De aanleiding van de conferentie

was de 100-jarige viering van het overlijden van deze stichteres. Het wereldbeeld en de betrokkenheid op de wereld (het globale denken) van vrouwelijke missionaire congregaties historisch en actueel was het thema van de conferentie. Naast wetenschappers waren mensen aanwezig van het middenkader van diverse onderwijsinstellingen (secundair en hoger) die teruggaan op het 'Charisma van Cabrini') (zie deelnemerslijst). De congregatie was sterk vertegenwoordigd op de conferentie en opende met een lezing door de Algemeen Overste Barbara Staley. (Zij verblijft normaal in Rome, waar het generalaat van de congregatie gevestigd is).

Zij zette meteen een sterke toon. Ze waarschuwde ervoor dat de conferentie teveel in het grootse verleden van de missiecongregaties zou blijven hangen. Zij bekende dat haar eigen congregatie met een geidealiseerde en geidoliseerde stichteres het risico liep in die val te trappen. We zijn hier niet om ons zelf te handhaven of datgene wat we geweest zijn. Het belangrijkste ding in de studie van het verleden bestaat erin het gestelde voorbeeld te herinneren. "We need to be prophetic witnesses of our God, who is a God without boundaries and borders," Staley said. "Do we still need global missionaries today? I would give a heartfelt and resounding 'yes". Talrijke voorbeelden in de volgende dagen gaven aan dat binnen dergelijk globaal concept 'missionary' betrekking heeft op uitdagingen vlakbij en veraf die wezenlijk dezelfde zijn. Zo werden ook de volgende dagen de uitdagingen voor congregaties in het onderwijs te lande en de internationale vraagstukken (oa vluchtelingen, mensenhandel, oorlog en vrede, interreligieuze dialoog belangrijke topics) waar congregaties mee te maken kregen op één lijn gezet. Men is zeer begaan met problemen buiten de VS: Midden Oosten, Europa..

Ik gaf mijn lezing op donderdag in de sessie 'Authority and Identity': de veranderende gerichtheid op de wereld van zustercongregaties in het spanningsveld: gehoorzamen aan de autoriteit/ontplooiing van de eigen identiteit. Het verhaal van de zusters die in een eerste fase toegang tot het missioneringswerk in Afrika werd ontzegd om dan in een volgende periode wel missionair te gaan als

een verlengstuk van het werk in eigen land (sterke focus op onderwijs) en dus versterking van de eigen collectieve identiteit paste daar perfect in. Als algemeen kader van mijn uiteenzetting gebruikte ik het kader van het boek 'terra incognita': In een eerste fase bleven de nieuwe werelden ontoegankelijk, vervolgens kregen de zusters toestemming en waren hun individuele ambities en ongelimiteerd en hun overgave onvoorwaardelijk (in de lijn van hun spiritualiteit). Ze wilden naar 'het einde van de wereld'. Na de tweede wereld kromp die wereld door de verbeterde vervoers- en communicatiemogelijkheden. Het missionaire werk verloor daardoor zijn exotische karakter, het werd meer vanuit een humanistisch perspectief benaderd en beide apostolische doelen van de congregatie (in onderwijs hier en missies daar) werden op een lijn gezet. Ze werden wezenlijk als dezelfde beschouwd: daar werd maw al een eerste kern van het huidige 'globale werelddenken' gelegd.

Sister of Notre Dame de Namur **Mary Johnson**, doctor in de sociologie en professor aan de Trinity Washington University kwam uitleg geven over een lopend kwantitatief onderzoek naar de aanwezigheid van zusters van niet Amerikaanse origine in de Verenigde Staten: Met hoeveel zijn ze, vanwaar komen ze, wat doen ze in de VS en wat zijn de problemen/noden die ze ondervinden?

Het onderzoek is nog lopende maar nu al komt er uit naar voor dat taal een cruciaal probleem. Conclusie: essentieel om hier volop in te investeren. De zusters moeten alle mogelijkheden toegereikt krijgen om een goede kennis van de taal van de regio waarin ze terecht zijn gekomen goed te beheersen.

Verder nog interessant gesprek en contacten:

Algemeen een zeer open debat tussen missie- en onderwijspartners van dezelfde familie: dit was voor mij revelerend

!sessie 'Education of the Heart': hoe het charisma van de stichters behouden en actualiseren in onze huidige onderwijsinstellingen? Hoe de participatie van leken vormgeven? Hoe een Cabrini identiteit vormgeven? Inbreng van moraaltheoloog **Raymond Ward** was interessant; Hij schoof een ander model naar voor dan dat van de 'dialoogschool' dat bij ons momenteel opgang maakt. 'Werkend als een groep wordt een collectieve identiteit gevormd' is zijn stelling. Van daaruit stelt zich de vraag hoe de inbreng van medewerkers vanuit hun graduele betrokkenheid bij het charisma van de stichter kan vorm gegeven worden binnen het geheel. Ward maakte in zijn uiteenzetting gebruik van recente pauselijke teksten Hij probeerde op een scholastische wijze het gradueel verschillend engagement van de medewerkers in een coherent en overzichtelijk schema te visualiseren.

Sr Rosemarie NASSIF (ik denk maar ben niet zeker dat zij ook een zuster is van Notre Dame de Namur) (bijgenaamd de Hilton sister). Zij is verantwoordelijk voor het beheer van de Conrad Hilton Foundation: de middelen van de Hilton Foundation worden ingezet om het 'global sisterhood': intercongregationaal engagement van zusters te realiseren, beter kenbaar te maken enz. Internationale congregaties kunnen voor dergelijke projecten middelen aanvragen, en zij kunnen hun activiteiten posten op **www.globalsistersreport**.org Actuele gerichtheid op de promotie van 'global sisterhood. www.hiltonfoundation.org van de zustercongregaties : focus op internationale noden; intercongregationele samenwerking. Het overstijgen van congregationele particularismen en gezamenlijke aanpak problemen.

"What are the Foundation's funding priorities?

The majority of our funding is devoted to our priority areas. Our six initiatives are: providing safe water, ending chronic homelessness, preventing substance abuse, helping children affected by HIV and AIDS, supporting older youth in foster care, and strengthening congregations of Catholic Sisters. We also support organizations through our major programs: confronting sight loss, overcoming multiple sclerosis, responding to disasters, nurturing Catholic schools, and educating students for careers in the hospitality industry.

Do you have geographic restrictions or focus areas?

We are a global funder, and our grant funds are distributed between domestic (U.S.) and international (outside the U.S.). Domestically, our homelessness initiative focuses on Los Angeles County and our foster care initiative targets Los Angeles County and New York City. Internationally, much of our work focuses on Sub-Saharan Africa"

Tenslotte was er nog de Britse **Maria Willems** met wie we praatten. Zij maakt een biografie over Frances Cabrini en de export van haar onderwijsmodel. De Italiaanse invloeden zijn interessant voor ons (Don Bosco, salesianen) ; ook het belang van technisch en landbouwonderwijs komt erin terug. Samenvattend: zoveel historische en actuele raakpunten op een conferentie aan de andere kant van de wereld.